

Mededelingen inzake het Boswezen, de Houtvoorziening en de Jacht

NEDERLANDSCHE VEREENIGING VAN BOSCHEIGENAREN.

De Nederl. Ver. van Boscheigenaren deed ons een afschrift van haar mededelingen 59 en 60 van 19 en 20 December 1950 toekomen. Wij brengen gaarne het volgende hiervan ter kennis van onze lezers.

De mededelingen hebben betrekking op de positie van het hout en meer in het bijzonder op de prijs van het inlands mijnhout.

In 1949 leverde het binnenland rond 100.000 m³ van de 300.000 m³ door onze mijnen benodigde hoeveelheid tegen een prijs van f 47.— per m³ op wagon station van afzending. Voor 1950 werd door de houthandel rond 130.000 m³ gecontracteerd tegen f 45.50 per m³ op wagon.

Het bestuur van de Nederl. Ver. van Boscheigenaren heeft zowel direct als door bemiddeling van de Hoofdafdeling Bosbouw bij de Stichting voor de Landbouw (cf. het bericht in dit nummer blz. 28), besprekingen gevoerd met de Ministeries van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening en Economische Zaken, het Staatsbosbeheer, de ondervakgroep „Groothandel in inlands hout“, de Mijnen in Limburg en de Commissie inzake het gebruik en de verwerking van inlands hout in Nederland, teneinde een hogere prijs voor het mijnhout te verkrijgen.

Deze actie werd onder meer nodig om de uit sociale overwegingen juist geachte tweede loonsverhoging van 5% van 1 September 1950 ook economisch mogelijk te maken. In afwachting van een rapport van het Landbouw-Economisch Instituut betreffende kostprijsberekeningen voor hout van groveden, douglas, eik en populier werd door het College van Rijksbemiddelaars een beslissing over de aanvraag van de Nederl. Ver. van Boscheigenaren om dispensatie van de verplichting tot loonsverhoging, laatstelijk uitgesteld tot 15 Januari 1951. Voorlopige gegevens toonden aan, dat de kostprijs aanzienlijk hoger ligt dan overeenkomt met de prijs, die in 1950 door de Mijnen werd vastgesteld. Volgens de beschikbare inlichtingen loopt bovendien door de ongunstige wereldhoutpositie ook de prijs voor ingevoerd hout op.

De Vereeniging raadt hare leden aan zo min mogelijk hout als mijnhout te verkopen, omdat voor andere sorteringen een hogere prijs per m³ kan worden bedongen, en in elk geval ook grovedennen op stam alleen te gunnen tegen hogere prijzen dan die in het vorige kapseizoen. Hieraan wordt het advies toegevoegd, om, voor zover nodig, vooral gebruik te maken van de gelegenheid tot voorlichting door deskundigen die de markt beter overzien en van de verkoopcondities op de hoogte zijn. Voor inlichtingen wordt verwezen naar het Secretariaat der Nederlandse Vereniging van Rentmeesters (Dr A. A. C. SPRANGERS, Ramstraat 4, Utrecht), het Secretariaat van de Nederlandsche Vereeniging van Boscheigenaren (Raamweg 27, 's Gravenhage) of de Nederlandsche Heidemij (Sickeszplein 1, Arnhem).

De voorzitter van de Nederl. Ver. van Boscheigenaren, Dr Th. C. OUDEMANS, hoopt op 11 Januari 1951 in Utrecht, Hotel Pays Bas, een uiteenzetting te geven over verkoop van het binnenlands hout, condities en zo voort.

In medeling no. 60 volgt het bericht, dat de prijs voor mijnhout op wagon station van afzending in Nederland voor 1951 werd vastgesteld op f 48.75 per m³.

BERICHT OVER PRIJZEN VAN INLANDS HOUT No. XII.

Verzameld door het Staatsbosbeheer.

Afgesloten op 15 December 1950.

Verklaring der gebruikte afkortingen :

A = eerste kwaliteit ; B = normale kwaliteit ; C = slechte kwaliteit ;

L = liggend (geveld) uitgesnoeid en uitgeslept tot bosrand ;

K = idem en op stapels gelegd ;

St = op stam ;

P = publiek verkocht ; OH = onderhands verkocht ; I = bij inschrijving verkocht ;

G = gunstige ligging ; O = ongunstige ligging.

Streek	wijze van verkoop	doorsnede op het midden met schors in cm	kwaliteit	aantal m ³	bewerkingsgraad	ligging	prijs per m ³ met schors in fl.	maand van verkoop	opmerkingen
GROVEDEN									
N. Veluwe	P	4-5	B	95	K	G	18.50	XII '50	geriefhout
"	OH	8	A	150	St	G	43	XI '50	palen
"	P	9-14	B	40	K	G	28.50	XII '50	geriefhout
"	P	14-18	B	84	K	G	29	XII '50	palen
O. Veluwe	I	8-15	B	142	St	G	35	XI '50	
"	OH	8-16	B	722	St	G	31	XI '50	mijnhout
"	OH	15-30	B	400	L	G	34	XI '50	geriefhout
W. Brabant	I	6	B	26	St	G	13	IX '50	
"	OH	12-15	B	136	K	G	32	XI '50	lengte 10-14 m
"	OH	15-25	B	329	L	G	37	XI '50	" 9-12 m
"	OH	16-32	B	19	L	G	42	XI '50	" 3-12 m
"	OH	17-34	B	33	L	G	40	XI '50	" 3-11 m
"	OH	18-38	A/B	28	L	G	53	XI '50	" 4-13 m
"	OH	18-42	A/B	41	L	G	62	XI '50	" 4-13 m
Z. Brabant	I	14-15	B	100	St	G	36	XI '50	mijnhout, palen
N. Limburg	P	7-9	C	40	L	O	32	XI '50	geriefhout
"	OH	10-18	A	50	St	G	20	XI '50	
M. Limburg	I	12-18	A/B	225	St	O	33	X '50	mijnhout, palen
FIJNSPAR									
Salland	P	6-7	A	24	K	G	59	XI '50	
"	P	8-15	A	14	K	G	73	XI '50	
N. Veluwe	P	12-18	A/B	48	K	G	51	XII '50	
"	OH	18	A	105	St	G	58	XI '50	kaalslag
O. Veluwe	OH	16-24	A	40	St	G	56	XI '50	palen
LARIKS									
O. Brabant	P	3-7	B	47	K	G	40	XI '50	
"	I	7	B	50	St	G	33	X '50	
EIK									
Salland	P	4-8	C	11	K	G	33	XI '50	
O. Veluwe	OH	35	B/C	33	St	O	53	XI '50	enige scherven
W. Brabant	OH	3-5	B	16	L	G	40	XI '50	voor oesterteelt
POPULIER									
Achterhoek	I	25-45	C	10	St	G	40	XI '50	
"	I	53	B	120	St	G	66	XII '50	klompen
"	I	60	A	230	St	G	52.50	XI '50	"
"	I	60	B	260	St	G	50	XI '50	"
"	I	60	A	33	St	G	45	XI '50	"
"	OH	65	A/B	32	St	G	47	IX '50	"
"	OH	73	A/C	370	St	O	55	XI '50	"
O. Veluwe	OH	60	B	40	St	G	55	X '50	"

Streek	wijze van verkoop	doorsnede op het midden met schors in c m	kwaltreit	aantal m ³	bewerkingsgraad	ligging	prijs per m ³ met schors in fl.	maand van verkoop	opmerkingen
O. Veluwe	OH		B	34	St	G	35	X '50	klompen
Ov. Betuwe	OH		B	40	St	G	40	XI '50	"
"	I	43-64	A	44	St	O	34	X '50	"
L. v. M. en Waal	OH		A/B	25	St	G	48	X '50	"
"	OH		A	40	St	G	40	X '50	"
"	I	boven 60	A	100	St	G	62	XI '50	"
W. Brabant	OH		A	61	St	G	45	XI '50	klompen
M. Brabant	OH		A/B	48	St	G	50	XI '50	"
"	I		A/B	120	St	O	66	XI '50	"
"	OH		B	27	L	O	41	X '50	klompen
"	OH	50-60	A/B	25	L	G	50	IX '50	"
O. Brabant	I		C	36	St	O	40	X '50	klompen
"	OH		C	13	St	O	46,50	IX '50	"
"	OH		A	500	St	G	50	XI '50	zaaghout
Z. Brabant	OH		A	25	St	G	55	X '50	lucifers
N. Limburg	I		A/C	370	St	O	55	XI '50	"
"	OH		B	25	St	O	35	X '50	klompen
M. Limburg	OH		A/B	30	St	G	42	XI '50	"
"	OH		B	40	St	O	35	X '50	"
"	I	boven 40	A	100	St	O	69	XI '50	zaaghout
"	I	"	A	94	St	O	59	XI '50	"
"	I	"	B	18	St	O	69	XI '50	"
"	I	"	B	56	St	O	46	XI '50	"
"	I	"	B	64	St	O	57	XI '50	"
"	I	"	B	76	St	O	48	XI '50	"
Z. Limburg	OH		A	23	St	O	42	XI '50	"
"	OH		B	71	St	O	26	XI '50	"
"	OH		C	75	St	O	21	XI '50	"
WILG									
Twente	I	20-35	B	17	St	O	46	IX '50	klompen
"	I	boven 20	A/B	24	St	G	45	XII '50	"
"	OH		B	25	St	O	45	XI '50	"
W. Utrecht	OH		B/C	15	St	G	25	XII '50	"
Z. Z. Holland	OH		A	10	St	G	12,50	IX '50	klompen
"	OH		C	15	St	G	5	IX '50	"
O. Brabant	OH		C	8	St	O	46,50	IX '50	"
LOOFHOUT-BRANDHOUT									
Salland	P	4-15		15	K	G	17	XI '50	berk, els, prunus
N. Veluwe	P			10	K	G	21,50	XII '50	beuk, berk
O. Veluwe	OH	20-60	C	118	L	G	15	VIII '50	zeer veel scherven
N. Limburg	OH	60		160	St	G	8	IX '50	populier, scherven
HAKHOUT									
Z. W. Friesland	I			3 ha	St	G	275/ha	XI '50	eik-berk, hol
"	I			1 ha	St	O	647/ha	XI '50	eik-berk, dicht
O. Brabant	OH			5 ha	St	O	100/ha	XI '50	els.

HOOFDAFDELING BOSBOUW BIJ DE STICHTING VOOR DE LANDBOUW

Op 15 November 1950 werd de 27e vergadering van de Hoofdafdeling Bosbouw gehouden.

Mijnhoutprijzen.

Uitvoerig werd gesproken over de vaststelling van de mijnhoutprijs voor het jaar 1951.

De door de Mijnen vastgestelde prijs voor 1949, te weten f 47.—, werd voor 1950 vastgesteld op f 45.50 per m³.

De kwestie der houtprijzen is urgent geworden door de dispensatie-aanvraag van de Nederlandsche Vereeniging van Boscheigenaren voor de 5% loonbijslag. De Nederlandsche Vereeniging van Boscheigenaren heeft zich op het standpunt gesteld, dat de 5% loonbijslag in sociaal opzicht verantwoord is, doch dat de economische moeilijkheden de Vereeniging genoodzaakt hebben dispensatie aan te vragen. Het College van Rijksbemiddelaars heeft zijn beslissing uitgesteld tot 15 December 1950.

Het jaarlijks gebruik van mijnhout kan op \pm 300.000 m³ worden geschat, waarvan $\frac{2}{3}$ wordt ingevoerd en $\frac{1}{3}$ uit het binnenland komt.

Besprekingen hebben plaats gevonden met het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening, de Directeur-Generaal van de Prijzen, de Directies van de Staatsmijnen en particuliere mijnen in Limburg, de Houthandel en de Commissie inzake het gebruik en de verwerking van inlands hout in Nederland.

De buitenlandse prijzen van hout vertonen een stijgende tendenz.

De vergadering was van oordeel, dat het noodzakelijk is, dat voor het binnenlandse hout aanzienlijk meer wordt betaald, teneinde de economische positie in de bosbouw te verstevigen.

Technical Assistance.

Voorts beraadde de vergadering zich wederom uitvoerig over de mogelijkheid om in 1951 eventueel enige groepen voor de bosbouw naar de U.S.A. uit te zenden. In bosbouwkringen bestaat hiervoor grote belangstelling. Zo lang echter de regeling van de kosten niet vaststaat, kunnen geen definitieve beslissingen worden genomen.

Bosbrandweer.

De vergadering nam er met erkentelijkheid kennis van, dat op de begroting van het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening voor 1951 een subsidie van f 25.000.— is uitgetrokken voor de Stichting voor de Landbouw ten behoeve van de bosbrandweer in Nederland.

Voorlichting.

Mede aan de hand van de bestudering van de Rijksbegroting van het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening voor 1951, besloot de vergadering de voorlichting in de bosbouw aan een studie te onderwerpen.

VRIJWILLIGE BOSBRANDWEER

Op 1 December 1950 werd in Utrecht de 15e vergadering gehouden van de Uitvoerende Commissie voor de vrijwillige bosbrandweer.

Uitvoerig werd gesproken over de financiering van de bosbrandweer in diverse streken van ons land, met name over de besteding en de toekenning van de bedragen, die de Hoofdafdeling Bosbouw ter beschikking stelt t.b.v. de regionale organisaties.

De vergadering was van oordeel, dat het in Utrecht, Gelderland, Overijssel en de drie Noordelijke provincies gevolgde systeem, waarbij onderhandeld wordt met één orgaan voor het gehele gebied, ook zo veel mogelijk in Noord-Brabant en Limburg zal moeten worden toegepast. Voorkomen moet worden, dat gemeenten, bosbezitters e.d., individueel aanvragen indienen om subsidie bij de Hoofdafdeling Bosbouw, mede omdat op deze wijze geen juist inzicht kan worden verkregen of er in een bepaald gebied behoefte bestaat om b.v. al of niet een toren te bouwen. Het is niet een aangelegenheid van één gemeente, docht raakt een geheel bosgebied.

De vergadering besloot om de diverse regionale organisaties te verzoeken hun begroting voor 1951 toe te zenden aan de hand van een door de Commissie opgestelde ontwerp-begroting. In de praktijk blijkt het n.l. moeilijkheden te geven indien door de

verschillende regionale organisaties verschillende benamingen worden gebruikt voor gelijksoortige uitgaven.

Aan de hand van de begroting 1951 van de regionale organisaties zal nagegaan worden welke eventuele bijdragen voor het jaar 1951 door de Hoofdafdeling Bosbouw verschaft zullen kunnen worden.

De vergadering nam met zeer veel belangstelling kennis van de voorstellen, die de Sub-Commissie Voorlichting en Propaganda heeft gedaan, en van de contacten, die zij heeft gelegd.

Deze aangelegenheid zal verder worden voorbereid.

VERZOEK OM TOEZENDING VAN BRAAKBALLEN.

De Plantenziektenkundige Dienst verricht momenteel een onderzoek naar het voorkomen van ratten- en muizensoorten. In verband hiemede zou de P.D. graag braakballen willen ontvangen van uilen, roofvogels en reigers. De P.D. verzoekt ook U om Uw medewerking. U kunt de braakballen naar de Plantenziektenkundige Dienst t.a.v. de Afdeling Gewervelde Dieren te Wageningen zenden. Portokosten worden desgewenst vergoed. Zoudt U bij iedere zending de vindplaats (gemeente), aard van het terrein en de vermoedelijke vogelsoort, die de braakballen geproduceerd heeft, willen vermelden? Bovendien ontving de P.D. ook gaarne Uw adres en naam, teneinde U te kunnen berichten wat er in de braakballen aangetroffen werd.

Uit de pers

In de „Maas- Roerbode" van Vrijdag 27 October 1950 lazen wij :
 „EEN TWEE EEUWEN OUDE BOOM LAG IN DE PEEL

Acht kubiek antiek eiken cadeau van moeder natuur

De fa. J. Coppen te Weert, mijnhout-zagerij, heeft aangekocht de uit peel in Ospel opgediepte 200-jarige eikenstam die naar ruwe schatting daar minstens enkele duizenden jaren geconserveerd werd. Donderdag hebben we een foto gepubliceerd van deze eeuwenoude woudreus.

Graad van Deursen uit Ospel was de man die bij afgraving van een gedeelte Peel op een diepte van 1.80 meter een eikenboom, dwarsliggend in de veenlagen vond. De stam was vijftien meter lang en had nog een vertakking in de kruin van vier meter. De boom, die nagenoeg volkomen gaaf was, had een middellijn van tachtig cm. Aangezien de gegraven kuil vol water liep, en de boom muurvast in het veen zat, was er nogal wat voor nodig om dit gevaarte uit zijn eeuwenoude rustplaats te halen. De fa. Coppen, die zich voor dit — naar de jaarkringen geschatte 200-jarige geval — interesseerde, moest de boom in tweeën zagen. Het gelukte na twee dagen werken de twee stukken op het droge te brengen.

Deze vondst bevat ongeveer acht kub. meter uitstekend — en gegarandeerd antiek — eikenhout, dat zich uitstekend zal lenen voor artistieke stijlmeubelen, wat dan ook de bedoeling van de kopers is.

Intussen is deze vondst doorgegeven aan het instituut voor Oudheidkunde en bodemonderzoek. De aardlagen zullen in afwachting van het onderzoek zolang mogelijk intact gehouden worden."

Referaten

RUBRIEK 3. Houtteelt (waaronder biologie der houtgewassen, systematiek, veredeling en zaadteelt). 634.91.26 (492)

De herbbeplanting van Walcheren staat of valt met het onderhoud. Ir W. E. MEYER-RINK. Tijdschrift N.H.M. 7, 205—211, 1950.

Van het herbbeplantingswerk op Walcheren waren per 1 Mei 1950 183 ha en 65 km hoofd- en landwegen gereed. Alles is in vrij werk geplant. Bosarbeiders ontbraken, maar de Walcheraars hebben het werk snel en met liefde geleerd, vooral de Westkappelle dijkwerkers. In vele gevallen heeft men overwegend struiken geplant; voor bomen is het klimaat (zeewind) voorlopig ongeschikt. Toch is gebleken, dat es en abeel het wel voor lief nemen, beter althans dan populieren en andere boomsoorten. Er is veel meidoorn geplant om het oude Walcherse heggenlandschap te herstellen, maar de boeren zijn er niet op gesteld. Vroeg planten bleek een gunstige invloed te hebben op de ontwikkeling van het plantsoen. Helaas hebben enkele beplantingen na aanvankelijk goed te zijn aangeslagen een terugslag ondervonden in de zomer van 1949, waarbij plaatselijk ook door zoute grond, zilte wind en overslaand zeewater schade ontstond.

Zeer duidelijk is het nut van onderhoudswerkzaamheden gebleken. De „officiële” beplantingen worden in de zomer verscheidene malen onkruidvrij gemaakt, doch op de particuliere landgoederen en boerenerven is de toestand vaak zeer ongunstig. Sedert de inundatie is er veel en krachtig groeiend onkruid. De beplantingen, die goed onderhouden zijn, hebben daardoor thans een buitengewoon grote voorsprong. Het werk is kostbaar, maar voor Walcheren geldt: hakken of sterven, en de rentabiliteit der beplantingen heeft nooit vooropgestaan. Helaas zullen verscheidene beplantingen tegrond gaan, indien niet meer wordt ingegrepen. Per zomer dient men 3 of 4 maal te hakken à f 175 inclusief sociale lasten. Met de Rotary Hoe, of draaihak bewerken en nahakken met de hand f 180, dus ongeveer evenveel. De freesmachine biedt echter wel de mogelijkheid om het onkruid voor te blijven.

Zo er iets niet aan de verwachtingen heeft voldaan dan zijn het de erfbeplantingen! Honderden boerderijen zijn beplant, maar de goed geslaagden zijn zeldzaam. Het planten is meestal wel goed uitgevoerd, maar door vernieling en gebrek aan onderhoud is zeer veel verdwenen of in kwijnende staat. W. J.

634.91.232 (494): 176.1 Populus

Zur Frage des Pappelanbaues in der Schweiz. E. MÜLLER und F. FISCHER-SCHWEIZ. Z.f.Fw. (J. f. suisse) 10/11, 501—507, 1949.

In verband met het herstel van de in de oorlog geslonken houtvoorraad, vraagt men zich af, welke van de snel groeiende kruisingen van Europese en Amerikaanse populieren in Zwitserland met voordeel aangeplant kunnen worden. Op initiatief van de Franse „Commission nationale du peuplier” werd in 1947 in Parijs het eerste internationale populierencongres gehouden; het tweede volgde in 1948 in Noord Italië. Geïnspireerd door deze door de schrijvers bijgewoonde congressen, wordt in Zwitserland thans het populierenonderzoek ter hand genomen. Dit onderzoek, dat groeivoorwaarden, bodemeisen, weerstand tegen ziekten en houtkwaliteit van de verschillende hybriden omvat, is een omvangrijk en langdurig werk, waaraan door verscheidene instellingen, diensten en houtverwerkende industrieën zal worden deelgenomen.

39 zeer goede exemplaren van populierenbastarden (*Populus regenerata*, *P. serotina*, *P. robusta*), groeiende in de bestaande populierengebieden, zijn uitverkoren voor onderzoek en vermeerdering in een kwekerij, die aangelegd is op een, van een klooster gepacht, zeer gunstig gelegen terrein. In het voorjaar van 1950 zou, weliswaar nog in beperkte hoeveelheden, het eerste materiaal van vaststaande herkomst beschikbaar zijn.

In Zwitserland is helaas weinig voor populierenteelt geschikte grond beschikbaar. Een juiste keuze van de hybriden is daarom des ter meer noodzakelijk. Het populierenareaal kan nog worden uitgebreid door aanplant langs wegen, kanalen, beken enz. en op vele plaatsen in te hervormen hakhout en Mittelwald. Veel geschikte grond is echter gedurende de oorlog voor populierenteelt verloren gegaan door ontwatering en ontginning. M. S.

RUBRIEK 4. Bosbescherming (waaronder natuurbescherming en jacht).

634.91.451.2 (489): 174.7 Larix : 149 Sciurus
Egernskraelning på bag og laerk. B. BEIER PETERSEN. Dansk Skovf. T. 6, 299—309, 1950.

Terwijl in Denemarken het afschillen van de bast aan betrekkelijk dunne stammen een vrij zeldzaam verschijnsel was — en ook in de literatuur slechts sporadisch wordt genoemd — valt ook in aangrenzende landen hierop meer de aandacht.

De eekhoorns opereren bij voorkeur in jongere cultures op een hoogte van enkele meters boven de grond, tussen de onderste takkransen en verder opwaarts. De geschilde oppervlakte loopt nogal uiteen, doch wel steeds kan men van een ernstige beschadiging spreken, soms zelfs van een volledig ringen. Deze beschadiging, welke op allerlei houtsoorten voorkomt zolang nog geen ruwe schors is gevormd, kan men volgens de beschrijving gemakkelijk onderkennen van die, welke door muizen wordt veroorzaakt. De laatste geschiedt duidelijk door geknaag met fijne tandjes, die hun sporen zowel in de bast als in het hout achterlaten. De muizen treden vooral 's winters op, terwijl de eekhoorns in 't bijzonder het voorjaar en de voorzomer preferen, daarbij met veel grovere tanden de bast ten dele ook afstropend, zodat men aan de randen van de wonden zelden knaagverschijnselen ziet.

De oorzaak, dat deze beknaging (gelukkig!) minder zeldzaam is dan haar veroorzaker moet wel gezocht worden in het feit, dat de eekhoorn hiertoe alleen schijnt over te gaan bij gebrek aan voldoende ander voedsel. Dit laatste zal zich vooral bij een abnormaal hoge eekhoornstand in bepaalde jaargetijden voordoen.

v.. S.

634.91.443.3 (73): 176.1 Quercus : 172.8 Chalara
Eikensterfte in Noord-Amerika. Dr. A. A. C. SPRANGERS. De Houthandel. 2, 39, 1950.

In centraal Noord-Amerika komt sedert enige jaren in de rode en witte eiken (*Quercus rubra* en *Q. alba*) een schimmelziekte voor, genaamd „oak wilt”, het eikenverwelken, veroorzaakt door *Chalara quercina*. Reeds in een groot gedeelte van het verspreidingsgebied der Amerikaanse eiken worden deze houtsoorten aangetast. De ziekte begint met het verwelken van het blad, waarna de boom binnen enkele weken geheel ontbladerd is. De rode eik sterft binnen 1 of 2 maanden, de witte eik kan nog 1 of 2 jaar weerstand bieden alvorens te sterven.

Het grootste gevaar is daarin gelegen, dat de schimmel zich zo snel kan verspreiden. Hoewel verschillende wetenschappelijke instituten zich met deze aantasting bezig houden, tast men nog in het duister omtrent infectie-mogelijkheid, snelle verspreiding en — wat het belangrijkste is — bestrijding. De schrijver is verontrust door de gedachte, dat sommige boomziekten zich zelfs over de oceanen verspreiden, zodat het gevaar niet denkbeeldig is, dat de „oak wilt” naar Europa kan overslaan en hier de eikenopstanden aantasten.

A. G.

634.91.432 (795)
The story to keep Oregon green. A. W. PRIAULX. Journal of Forestry. 48, 2, 87—91, 1950.

Evenals in Washington wordt in Oregon een actie gevoerd voor het behoud van de bossen en voorkomen van bosbrand onder de slagzin „Keep Oregon green”. Deze slagzin is overal in Oregon te vinden en wordt hier in elke plaatselijke krant gedrukt. Daarnaast worden talrijke lezingen gehouden en zijn „Oregon green guards” ingesteld. Het totale budget van deze actie bedraagt \$ 20.000 per jaar. Hierdoor is echter het aantal bosbranden dusdanig verminderd, dat per jaar \$2.500.000 minder schade wordt geleden dan vóór 1939 toen de actie begon.

Deze Oregon Green Guards worden gerecruteerd uit allerlei jeugdorganisaties als de padvinderij, Campfire Girls, 4-H clubs, doch ook niet georganiseerde jongeren kunnen zich aansluiten. Door allerlei attracties wordt deze jeugd „gevangen”. Bovendien wordt het als een eer beschouwd lid te zijn van deze organisatie, die thans 30.000 leden telt. Naast de leiding uitgaande van een centraal bureau is er verder geen leiding door volwassenen. Groepen van 5 of 6 jongeren hebben hun eigen gekozen captain. Ze helpen bij de ontdekking en de bestrijding van de bosbrand en daarbij doen ze vaak wonderen. Belangrijk is vooral ook, dat men op deze wijze vat heeft op de jeugd en dat ze zelf een voorbeeld zijn voor anderen, waar het gaat om gevaar voor bosbrand. B. V.

RUBRIEK 6. Boshuishoudkunde (waaronder arbeid, beheer, handel, recht en wetgeving).

634.91.35 (489)

Oversigt over arbejdslaerens fysiologiske og bevaegelsestekniske grundlag. G. BERGSTEN. Dansk Skovf. T. 5, 217—265, 1950.

Het bestuderen van de houdingen en bewegingen bij de belangrijkste in het bos voorkomende werkzaamheden is van tweeledig belang. In de eerste plaats is het van grote betekenis voor de arbeiders zelf, die door hun lichaam in de juiste stand te houden en een evenwichtig gebruik van hun spieren te maken zich niet meer vermoeien dan noodzakelijk is, geen krachten behoeven te verspillen en hun gezondheid het beste dienen. Voorts is het van belang voor het bedrijf, daar de prestatie per arbeider tot het hoogste niveau kan worden opgevoerd.

Het artikel behandelt eerst de algemene grondslagen en vervolgens enkele werkzaamheden, zoals het hanteren van de bijl bij het vellen en uitsnoeien, het vellen en afkorten met de handzaag en de trekzaag en het dragen van stamstukken. Ongetwijfeld zal het in dit artikel gebodene zijn toepassing vinden in het bosbedrijf, doch wel allereerst op de cursussen, welke thans in verschillende Scandinavische landen op de bosarbeidersscholen worden gegeven.

634.91.95 (437)

Bosbeheer en houtindustrie in Tsjechoslowakije. Red. De Houthandel, 19, 204—205, 1950.

Tsjechoslowakije is voor een derde gedeelte bebost (ruim 4 miljoen ha bos); per hoofd der bevolking 0,30 ha bos. De bossen zijn als volgt samengesteld: fijnspar 44%, groveden 16%, zilverden 7%, beuk 15%, eik 7% en andere houtsoorten 11%. De jaarlijkse aanwas bedraagt gemiddeld 3,3 m³ per ha, dank zij een meer dan 100 jarige intensieve exploitatie.

De bezitstoestand was in 1938: Staat 19%, particulier (grootgrondbezit) 49%, gemeente 11%, kerk 6%, genootschappen 7% en kleine boeren 8%. De reorganisaties van het grondbezit in de jaren 1945—1950 hebben het bosbezit als volgt verdeeld: Staat 66%, gemeente en coöperaties 19%, genootschappen 9% en kleine boeren 6%.

In de jaren 1920—1929 en 1940—1947 werden de bossen sterk overkapt, zodat de indruk werd gewekt, dat Tsjechoslowakije een belangrijk houtexporterend land is. Volgens het vijfjarenplan 1949 t/m 1953 is het houtverbruik overeenkomstig de jaarlijkse aanwas vastgesteld op 11 miljoen m³. Dit cijfer is nauwelijks toereikend voor de eigen houtbehoefte. In het kader van dit plan heeft de papier- en celstofindustrie in de laatste jaren haar productie opgevoerd en is het brandhoutverbruik verlaagd. A. G.

634.91.793 (669)

Gaat de houtindustrie zich naar de bosrijke landen verplaatsen? Red. De Houthandel, 17, 187, 1950.

In het stadje Sapele in Nigeria (West-Afrika), zijn enkele jaren geleden door de United Africa Company, een dochtermaatschappij van de Unilever, een zagerij en een triplexfabriek gevestigd. In deze moderne fabrieken wordt het hout, uit de rondom gelegen bossen per vlot of lichter aangevoerd, nadat het hout uit het bos op mechanische wijze naar de rivieren is getransporteerd. De haven is voor oceaanschepen toegankelijk. Deze omstandigheden maken dat hier een bloeiende houtnijverheid is ontstaan.

Vroeger werd uit Nigeria uitsluitend onbewerkt hout verscheept, tegenwoordig wordt op iedere ton rondhout 3 ton gezaagd hout en triplex uitgevoerd. Ook W. Afrika zelf is een groot afzetgebied voor gezaagd hout.

De vraag rijst hoe het in de toekomst zal gaan met de rondhoutvoorziening der verwerkingsindustrieën (triplexfabrieken e.d.) in W. Europa, als er steeds meer van dergelijke ondernemingen in Afrika en elders worden gevestigd. De vooruitzichten worden er niet gunstiger op, vooral nu ook Amerika de laatste tijd het oog heeft laten vallen op West-Afrika als leverancier van rondhout. A. G.